

- () . /

العلم

/ :

/ / :

()

العلم

: :

العلم

.

.

:

.

العلم

:

()

(

(

العلم

. [:]

-

العلم

-

].

[
] [

]

العلم

.[

العلم

:]

.[] [] [] -
] [-
.[

.[:]

-

] [-]
[: ()

العلم ()

]

-] [-
.[

[-] []

-

-

. []

] []
[-] [-

-

.
العلماء

-

العلماء

العلماء

]

[- []

[-]

العلماء

[-] . [:]

-

-

-

.

.

العقود

[] .

[] .

العقود

[-] .

] [-]

] [-] [

[-

العقود

-

-

.....

العقود

«

»

[] .

] [] .

-

] [] [] [

[-

العلماء

(

[: ()] .

العلماء

[] .

[] []

:

-

. [: ()]

العلماء

:

[] :

] [] []

-

] [

[] [] []

]

. [] []

[]

[

[-

-

. [-

]

-

].

[

] [

].

[

-

:]

-

[-

[

]

:]

-

[

]

] [

]

]

[

[

[

] [: ()

: ()]

]

] [
 - -] [
] [
 .[: ()] [
 : ()
 -] [: ()] [: () : ()

] [
 [

: -
 - :

[]

]
] [:]
 [:]

[

-] [] [

الكلية

[]

. []

الكلية

] [- :] .

] [-

[] [

الكلية

]

:

. [-

الكلية

[:()]

الكلية

الكلية

[]

]

[-

١٤٤١

-

:

١٤٤١

[]

١٤٤١

[-]
.[]

-

:

]

[-

-

]

[

العلم

: [] []
[] : []
[] []
العلم []
[] []
[] : []
[] : العلم []
[]) []
[] : ([]

ویژگی‌های حاکمان و نخبگان سیاسی از دیدگاه امام علی (ع)

علی اکبر علیخانی^۱

حوزه سیاست و نهاد حکومت، مهمترین رکن یک جامعه به شمار می‌روند و طبیعی است که در یک جامعه اسلامی، سیاست و حکمرانی باید براساس اصول و چارچوبهای دین اسلام و در راستای اهداف آن صورت گیرد. برای اینکه یک نظام سیاسی بتواند در چارچوب اصول اسلام و در جهت اهداف آن حرکت کند، باید نخبگان سیاسی و مدیران دارای ویژگیهای خاص مورد نظر اسلام باشند تا به لحاظ منطقی و روشی بتوانند در آن راه گام بردارند. این ویژگیها از دیدگاه حضرت علی علیه السلام به سه دسته تقسیم می‌شوند: دسته اول ویژگیهای عقلی و واقعی که لازمه جوامع بشری است. دسته دوم ویژگیهای اخلاقی و انسانی است که انسانها و جوامع ارزش محور به آنها معتقد و پایبند هستند، که عبارت‌اند از: اول پایبندی به اصول سیاست و حکمرانی شامل چهار اصل، دوم، پایبندی به ارزشهای اخلاقی و انسانی شامل شش ارزش مهم و اساسی، سوم وسعت دید، سعه صدر و تحمل شامل پنج ویژگی نگرشی و راهبردی در برخورد با سایر انسانها و مخالفان و دشمنان. ویژگیهای دسته سوم تا حدودی مختص - ادیان الهی و - اسلامند و ریشه در تعالیم الهی و سیره سیاسی حضرت علی علیه السلام دارند، این ویژگیها عبارت‌اند از: اول، برخورداری از ملکات و فضایل اخلاقی شامل چهار فضیلت مهم در حوزه اخلاق اجتماعی، دوم، نگرش دینمدارانه به قدرت شامل دو اصل در زمینه انگیزه قدرت و اصول اخلاقی، سوم، نگرش زاهدانه به دنیا و زندگی شامل دو شیوه برخورد با دنیا، چهارم، تعامل کریمانه با مردم شامل پنج راهبرد اساسی در تعامل حاکمان با مردم.

واژگان کلیدی: امام علی (ع)، نخبگان سیاسی، اندیشه سیاسی اسلام، حاکم، حکومت

۱. استادیار علوم سیاسی، مؤسسه تحقیقات علوم انسانی و اجتماعی